

בין אבני הריצוף של חדר זה נמצאו סדורות קורות אבן ארוכות, אפיניות לקרויים המצויים במקומות אחרים בשטח ומרמזות כנראה על חדר או מעבר תת קרקעי שעבר מתחת לרצפת חדר 52.

בקיר הצפוני של חדר זה נמצא, קרוב לרצפה, פתח מרובע (40x40 ס"מ), ששימושו והמשכו עדיין לא נתבררו. חדר זה וחדר 71 היו כנראה יחידה אחת, לפני שנבנה הקיר החוצה המפריד ביניהם בחקופה מאוחרת ביותר, כעדות המפולת העבה הנמצאת מתחת לקיר זה. מרבית החדרים במערכת זו מרוצפים אבן. מערכת מכנים תת קרקעיים נמצאת מצפון למערכת זו. לוקוס 64 הוא חדר תת קרקעי (5x2 מ'). הקיר הדרומי שלו חצוב בחלקו ובנוי בחלקו ובו פתח מלבני המוביל אל דרום. שאר הקירות שלו חצובים בסלע. הכניסה אליו (ממערב) הסומה ברובה על ידי אבן גדולה. רצפתו של חדר זה היא הסלע עצמו, שאינו מיושר ואינו מסותת. גובהו של החדר אינו עולה על 1.5 מ' והמבוא אליו אינו נוח למעבר אדם. נראה לנו שחדר זה שימש אך ורק כבור ביוב. גם חדר זה בדומה לשאר החדרים התת קרקעיים, מקורה בקורות אבן ארוכות. מול הפתח לחדר זה ומעליו עומדים מספר קירות השייכים לשלבים השונים של הבניין, ביניהם עמוד בנוי אחד שיש לו "תאום" ליד פתח הבור, לוקוס 62, וראה להלן.

חדר 53 הוא החדר התת קרקעי השני. חדר זה חצוב כולו בסלע והחלק שלא נחשב לפני פתחו של חדר זה בדר' מזרחו, יושר על ידי רצוף סיד ואילו המבוא אליו ממערב יושר על ידי בניה אבן.

אל החדר עצמו מוביל מורד המוגבל על ידי שני קירות ובקצה המורד על סף הכניסה יורדות שבע מדרגות אל תחתית החדר המועמק בקטע קטן שלו. גודלו של החדר 3x2x3 מ' והוא מטווח כולו, חלקו התחתון טווח, לפי שרידי שכבות הטיח הדקות שנצטברו זו על גב זו, לפחות 9 פעמים. בקיר הצפוני שלו חצוב כוך (40x40x60 ס"מ) ומעבר צר (40x10 ס"מ) לידו באותו גובה.

נראה לנו שחדר זה שימש מיקווה, חדר טבילה, מקורה אף הוא בקורות אבן, כשאר החדרים התת קרקעיים שנמצאו בשטח. סימני מפלס המים בחוף בור זה מגיעים לגובה של כ-1.60 מ', כמעט כקומת אדם, בין הכניסה למקווה לבין רצוף לוקוס 62, נמצא פתח בקיר הרחב (כ-80 ס"מ) וראה להלן.

לוקוס 62 הוא בור מים אליפטי שנבדק אך לא נחפר. הקרוי שלו, אף הוא בקורות אבן סדורות, ובגלל השטח הרחב של החקרה, - שתי וערב, ומונח על גבי עמוד מרכזי רחב ומטויחה. על גבי הטיח חריתות צפופות בצגם אידרה. בחלק הצפוני מערבי של הבור נמצאים מים ובחלק המזרחי - מפולת אבן ועפר מן הפתח שבתקרתו. תקרת הבור מטויחת מבחוץ טיח סיד על שטח של 6x6 מ'. הטיח מתחבר אל הקיר הדרומי המבציל בין לוקוס

זה ולוקוס 53 ואל הפתח שביניהם (ראה לעיל) סמוך לפתח הבור, בצפ' מזרח נמצאת אבן שטוחה מטויחת ומחוברת לתקרת הבור. ממזרח לאבן זו נמצא עמוד בנוי, דומה לזה שנמצא ליד לוקוס 64. אל עמוד זה בנוי קיר מאוחר.

הרצועה המערבית: (לוקי: 60, 78, 57, 56, 76, 54, 55): במערב נתקנו מספר חדרים. חדרים מס. 60 סמוכים לקיר המערבי של רחבת בית הכנסת, אך מוגבהים כ-1.5 מ' מעליו. נראה לנו שחדרים אלה שייכים לשלב מאוחר יותר של ביה"כ בדומה לקטע הזה של הקיר. שני חדרים אלה מרוצפים אבן, ומן הקיר שביניהם לא שרדה אלא תשתיתו.

לאותה מערכת שייכים גם חדרים 56 ו-76. בחדר 56 נמצאו שני תגורי חרט ועמוד בשימוש משני ביניהם. חדר 57 שרד כמעט כולו בשלמותו אך המפולת שבתוכו לא נוקתה עדיין. נראה לנו שחדר זה הוא בן זמנו

של בית הכנסת.

ליד חדר 76 נמצא קיר מאוחר השייך לשלב השלישי של הבניה. לוקוס 54 הוא רחבה המפרידה בין הסרסה הגבוהה שעליה בנויים החדרים הנזכרים במערב, ובין מערכת